

VUORON VIERAISSA

Vieraat ja vierailut piristävät arkea ja herättelevät mielenkiintoa

KIRJAILIJAVIERAILUT

”Kirjailijavierailut olivat mukavia lasten mielestä. Näitä toivoisi enemmänkin!” (Lappeenrannan Lukuinto)

- Järjestä vierailu koululle tai kirjastoon
 - kirjaston kustantamana/kirjaston saamalla hankera-halla.
 - koulun ja kirjaston yhteistyönä esim. lastenkulttuuri-viikoilla.
- Suuntaa eri ikäryhmille erilaisin teemoin.
- Valmistaudu vierailuun
 - Tutustukaa kirjailijaan ja hänen teoksiinsa etukäteen nettitietojen ja kirjaston kokoamien ja lainaamien teoksia avulla.
 - Valmistelkaa kirjailijalle kysymyksiä.
- Vierailupäivä koululla
 - Kirjailijan pieni ”hengennostatus”-hetki opettajille
 - Kirjailija vastailee kysymyksiin, lukee ääneen omaa teostaan ja antaa muutamia kirjavinkkejä. Kirjailija voi myös tarinoida ja kertoa omasta elämästään...
 - Kutsukaa kirjailijavierailija samana iltana kuntanne/kaupunkinne kirjastoon. Ohjelmaa oppilaista aikuisyleisöön. Aikuisille kirjailijan aikuisten tuotantoa

- Jatkotyöstämistä kirjailijan innoittamana
 - Vierailun jälkeen jatketaan kirjoihin tutustumista ja työstetään näiden sisältöjä esim. kuvataiteessa.

”Naurun lisäksi puhuttiin vakavaakin asiaa; kierrätyksen merkityksestä, tasa-arvosta, kiitollisuudesta, vanhempien arvostamisesta ja siitä, mikä merkitys lehmillä ja lapsilla on afrikkalaisessa kulttuurissa...” (Wilson Kirwan vierailu Viitasaarella)

Kirjailijavierailijoina Maikki Harjanne, Paula Havaste, Tuula Kallioniemi, Anneli Kanto, Wilson Kirwa, Paula Noronen, Eppu Nuotio...

VIRTUAALISET KIRJAILIJAVIERAILUT (ala ja yläkoulu)

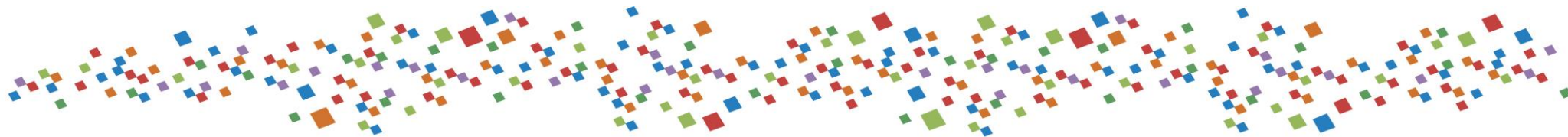
”Virtuaalinen kirjailijavierailu oli miellyttävä kokemus. Onnistunut valinta varsinkin, jos kirjailija asuu kaukana.” (Ikaalisten Lukuinto)

- Valmistautukaa virtuaalivierailuun
 - tutustumalla kirjailijan teokseen/tuotantoon etukäteen. Esim. opettaja voi lukea kirjaa oppilaille ääneen.
 - pystyttämällä vierailuluokkaan kivat kulissit ja istumapaikat näiden eteen koululaisille, kirjastolaisille ja opettajille. Koristele esim. Lukuinto-julisteilla.
 - suunnittelemalla vierailu esim. kaksiosaisena eri ryhmille. Jaksota lounastauolla!
- Virtuaalivierailussa etäkyselytuntina tai Skypen välityksellä
 - Oppilaat kysyvät aiemmin laatimansa kysymykset menemällä lähelle kameraa.
 - Haastatellaan kirjailijaa esim. kirjailijan työstä tai tietystä teoksesta.
 - Esitellään teosten innoittamia tuotoksia; esim. piirustuksia tai savesta muotoiltuja kirjan hahmoja.
 - Voidaan ottaa vastaan kirjailijan laatimia tehtäviä myöhempää käyttöä varten sekä nähdä kirjailijan valokuvakertomus.

Käytännön vinkkejä:

- Järjestämisessä mukana esim. [Lukukeskus](#), joka voi hoitaa etukäteisjärjestelyt kirjailijan kanssa sekä tarjota neuvoja tekniikasta ja toimenpiteistä.
- Kaupungin tietojärjestelmäasiantuntija auttaa laitteistojen kanssa.
- Jos kaikki eivät mahdu yhtä aikaa webkameran kuvaan, voidaan kameraa käännettä. Myös kirjailija voi esitellä ympäristöään.
- Varaudu yhteysongelmiin. Mikrofoni kannattaa laittaa kiinni silloin, kun siihen ei puhuta. Näin vältetään äänen ”kiertämiseltä”. Keskustelu onnistuu myös chatin kautta.

MUUT TAITEILIJAVIERAILUT

Kutsu koululenne tai kirjastoonne lähiseudun

- **TEATTERIAMMATTILAISIA:** Järjestäkää teatterivierailu Peter Pan –musikaalista Saapasjalkakissa-näytelmään.
 - Tutustukaa etukäteen materiaaleihin: sadun tapahtumia esim. [Papunet-sivustolla](#) kuvallisen sadun kautta ja verratkaa perinteistä satua ja teatteriryhmän tuoretta, juoneltaan toisenlaista versiota.
- **RUNOILIJAI TAI MUUSIKKO:** Järjestäkää työpajatyöskentelyä sekä iltatapahtuma yhteistyössä vieraanne kanssa.
- Vinkki: Yhdistä vierailu teemoihin ja tempauksiin. Kutsukaa koululenne esim. **MEDIATAITOKUMMI** opastamaan isompia koululaisia Internetin turvalliseen käyttöön!

PAIKALLISOSAAJIEN, -YRITTÄJIEN JA -MEDIAN VIERAILUT

- Animaation tekemistä elokuvatuottajan kanssa (esiopetus)
- Valokuvaamista ja erityisesti eläinkuvien tarkastelua yhdessä valokuvaajan kanssa (1.–2. luokat)
- Sisällön tuottamista paikallislehteen yhteistyössä paikallismedian kanssa (5.–6. luokat)
- Vinkki: Pyydä yhteistyökumppaneita tuomaan toimipisteensä koulun ja kirjaston lukutapahtumiin ja tempauksiin. Paikallislehti voi esitellä tapahtumaanne esim. live-haastatteluilla.

KOULUVIERAILUT YLI KANSALLISTEN RAJOJEN – Esimerkkinä Oulun ja Kontupohjan kulttuurivaihto

- Oulun ja Venäjän Karjalan Kontupohjan kirjastojen ja koulujen yhteinen hanke
 - Paikallisten koululaisten elokuvan tuottamista nukkeamatkailu-tyyliin: Nukkejen vaihto kirjastojen edustajien välillä: Ouluun Nasto-nukke ja Kontupohjaan Angry Birds –pehmolelu
 - Päähenkilönä nukke: Vierailevalle nukelle näytetään paikallisia nähtävyyksiä, koulun arkea, harrastuksia...
 - Kielenä suomi. Suomen kieltä opetetaan Kontupohjassa viidenneltä luokalta lähtien.
- Nukkien matkaaminen takaisin kotipaikkakunnalleen valmis elokuva mukanaan
 - Naston tai Angryn elokuva toimii opetusmateriaalina vieraasta maasta.

VUORIN VIERAISSA – KOULULLA JA KIRJASTOSSA

KIRJASTOAMMATTILAISET KOULULLA

”Kirjastotyöntekijä lisää osaamista, jakaa vastuuta sekä tutustuttaa lapset kirjastohenkilökuntaan.” (Lohjan Lukuinto)

- Kirjastotyöntekijän vierailee
 - kertomassa vanhemmille lukemisen tärkeydestä teemapäivinä.
 - lapsille ja aikuisille suunnatuissa kirjavinkkauksissa. Huom. Vinkkilista uutuuksista ja kirjasuosituksista koulun kirjaston hankintoja varten!
 - koulun lapsille ja aikuisille järjestämissä kirjallisuustapahtumissa, esim. lukupiireissä.

KIRJASTOAUTO KOULULLA (alakoulu)

”Kyllä on hienot pelit ja vehkeet tässä 6-vuotiaassa Frans Emil – kirjastoautossa, peruutustutkakin! Auton merkki on Scania, moottori sijaitsee perässä lasten kuvakirjojen alla ja siinä on 230 hevosvoimaa.” (Ikaalisten Lukuinto)

- Tavoitteena kirjastoauton käytön tehostaminen. Tee yhteistyötä naapurikuntien kanssa kirjastoautopalveluiden toteuttamiseksi.
- Kirjastoauto koululla tunnin ajan esim. kahden viikon välein
- Kirjastonhoitaja kirjastoauton mukaan!
- Ensimmäinen vierailu: puolituntinen sekä eskareille että 1. luokkalaisille:

- Kirjastoauton kuljettaja esittelee kirjastoauton ja opastaa aineiston haussa. Hyllyjen värit auttavat pientä kirjojen etsijää.
- Kirjastonhoitajan pieni eri kirjastojen ja kirjalistojen mukaan kootun kirjalaatikon esittely
- Lainaamista omilla tai eskarin yhteiskortilla
- Toinen kirjastoautokeikka: "tehoisku" 3.–5. luokkalaisille.
 - Kirjastolla koottujen kirjalaatikkojen lyhyt esittely ja lainaamista.
 - Mahdollisesti myös juttelua auton tekniikasta vähän enemmänkin, sylinterien määriä myöden...
- Kirjastoautoesittelyjen jälkeen opettajat seuraavat, onko havaittavissa muutoksia kirjastoauton käytön aktiivisuudessa.

KOULULAISET KIRJASTOLLA

”Päivä kirjastossa -kirjastovierailu on uusi yhteistyömuoto, jonka toimomme jatkuvan tulevaisuudessakin.” (Lohjan Lukuinto)

- Tapahtuman tarkoituksena on tuoda kirjaston sijainti, tilat, palvelut ja henkilökunta tutuiksi kaikille oppilaille.
- Kirjastovierailupäivä jokaiselle oppilaalle luokka-asteittain kahden kuukauden sisällä
- Vierailupäivän suunnitteleminen ja toteuttaminen kirjaston ja koulun henkilökunnan yhteistyönä
- Ohjelmassa toimintapisteitä: mm. kirjaston esittelyä, tiedonhakuja, satuhetki, lautapelejä, nettikirjavinkkausten katselua, lainaamista...
- Lounastauko koululla, jos koulu sijaitsee lähellä

VINKKI: IDEOI LISÄÄ VIERAILUJA!

- Tehkää teatterivierailuja myös yläkoululaisten kanssa – elämys, jota ei koeta monta kertaa.
- Tue paikalliskulttuurikasvatusta
 - Järjestä vierailuja paikalliseen museoon tai vaikkapa paikallisyrittäjien pariin. Selvitä, voisitteko osallistua koululaisryhmänä esim. poroerotukseen?

Kehitys ja toteutus: Ylä-Malmin peruskoulu ja Helsingin kaupunginkirjasto. Kilvakkalan koulu ja Ikaalisten kaupunginkirjasto, Ikaalinen. Inarin koulu ja Inarin saamelaiskirjasto, Inari. Myllymäen ja Lappeen koulut sekä Lappeenrannan kaupunginkirjasto, Lappeenranta. Muijalan koulu ja Mäntynummen kirjasto, Lohja. Puolalan koulu ja Turun

kaupunginkirjasto, Turku. Haapaniemen koulu ja Viitasaaren keskus-koulu sekä Wiitaunionin aluekirjasto, Viitasaari. Kaukovainion ja Pantiemen koulut sekä Oulun kaupunginkirjasto, Oulu. Aleksanteri Kenan koulu ja Sompion kirjasto, Sodankylä.

lukuinto.fi